Senatul României
Nr. 351 18.06.2026

CONSILIUL LEGISLATIV

Nr. 484 2.09.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea art. 616 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă şi completarea Ordonanţei Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociaţii şi fundaţii

Analizând **propunerea legislativă pentru modificarea art. 616 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă şi completarea Ordonanţei Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociaţii şi fundaţii** (b351/03.06.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2719/08.06.2026 şi înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D538/09.06.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, şi al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observaţii şi propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 616 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi completarea Ordonanţei Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociaţii şi fundaţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările şi completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, intervenţiile legislative preconizate sunt argumentate prin faptul că *„În 2024, prin Decizia nr. 10/2024, pronunţată de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie recurs în interesul legii, s-a statuat că organizaţiile non-guvernamentale pot include în*

statutul lor organizarea de activități specifice arbitrajului instituționalizat numai dacă sunt autorizate potrivit legii. În realitate, însă, în prezent doar pe lângă Camerele de Comerț și Industrii, Camerele Notarilor Publici, Barouri, pe lângă Oficiul Român pentru Drepturile de Autor și în cadrul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, se poate organiza arbitrajul instituționalizat. Acest lucru determină o restrângere evidentă a activității arbitrajului permanent, care neajunsuri sistemice majore: aglomerarea instanțelor de judecată; lipsa atractivității arbitrajului (și a mecanismelor alternative de soluționare a diferendelor) în rândul populației; juridicizarea conflictelor sociale, etc. Pentru a contracara dezavantajele unui sistem hiper-juridicizat, propunerea de față lărgește sfera entităților care pot organiza arbitrajul instituționalizat".

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar, în aplicarea art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că **Expunerea de motive** nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deoarece nu sunt prezentate, printre altele, informații cu privire la **insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare**, la **impactul financiar asupra bugetului general consolidat**, la **impactul asupra sistemului juridic** și, în special, la compatibilitatea cu reglementările Uniunii Europene în materie, la determinarea exactă a acestora, la deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene și la alte documente relevante pentru transpunerea sau implementarea prevederilor legale respective, și nici cu privire la **consultările** derulate în vederea elaborării prezentei propuneri.

Analizând Expunerea de motive, constatăm că aceasta conține doar considerații cu caracter general pentru justificarea soluțiilor legislative preconizate, fără ca acestea să fie fundamentate pe studii, lucrări de cercetare sau evaluări statistice.

Atragem atenția asupra faptului că o fundamentare sumară nu asigură înțelegerea soluțiilor preconizate și, cu precădere, a scopului și a corectitudinii acestora în raport cu jurisprudența obligatorie a Curții Constituționale[1] și a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

---

[1] Cu privire la problematica lipsei de fundamentare temeinică a actelor normative, Curtea Constituțională a reținut în Decizia nr. 139/2019 că „*În lipsa motivării, în sensul arătat, a legii adoptate, nu se poate cunoaște rațiunea*

5. Din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, este necesară reformularea **părții dispozitive** a **art. I**, a **părții introductive** a **art. II**, precum și a **părților dispozitive ale pct. 1** și **2** ale acestuia, astfel:

„Art. I. - La articolul 616 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din IO aprilie 2015, cu modificările și completările ulterioare, ***alineatul*** *(l) se modifică și va avea următorul cuprins:*";

„Art. II - Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, ***aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005,*** *cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:*";

„1. La ***articolul*** *46* ***alineatul*** *(1), după* ***litera*** *g) se introduce o nouă literă, lit. h), cu următorul cuprins:*";

„2. După ***articolul*** *48^1, se introduce un nou articol, art. 48^2, cu următorul cuprins:*".

6. La **art. I**, referitor la textul propus pentru **art. 616 alin. (1)**, pentru rigoarea exprimării, este necesară înlocuirea sintagmei „*Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare*" cu sintagma „*Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații,* ***aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005,*** *cu modificările și completările ulterioare*".

Totodată, semnalăm că diferența față de textul *de lege lata* al alin. (1) constă în înlocuirea expresiei „*sau ca organizație neguvernamentală de interes public de sine stătătoare, în condițiile legii*" cu expresia „*ori ca o asociație, fundație ori federație constituită potrivit Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare*".

În context, precizăm că la pct. 112 din considerentele Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, nr. 10/2024[2], se specifică faptul că „*112. În consecință, sintagma «în condițiile legii» presupune ca instituirea instanței arbitrale să se facă de către o organizație neguvernamentală*

---

legiuitorului, esențială pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea acesteia. (...) Caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și lipsa de fundamentare temeinică a actelor normative au fost sancționate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în raport cu aceleași exigențe de claritate, predictibilitate a legii și securitate a raporturilor juridice impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție, cu invocarea deopotrivă a normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative".

[2] Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 851 din 26 august 2024.

***de interes public**, constituită în temeiul unei prevederi legale speciale care îi autorizează înființarea*".

Precizăm că, în ceea ce privește efectele deciziei menționate mai sus, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Din analiza textelor de mai sus se remarcă faptul că este eliminată condiția ca entitatea vizată să fi fost declarată ca fiind de interes public, ceea ce este în contradicție cu cele enunțate în Decizia nr. 10/2024, precitată. Ca urmare, recomandăm revederea normei preconizate pentru **art. 616 alin. (1)**.

7. La **art. II pct. 1**, referitor la norma propusă pentru **art. 46 alin. (1) lit. h)**, referitor la expresia „*în condițiile legii*", menționăm că este necesară aplicarea dispozițiilor art. 50 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia *dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, **este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare***.

Formulăm prezenta observație și pentru expresia „*în condițiile prevăzute de lege*" utilizată la **pct. 2**, în norma propusă pentru **art. 48²**.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 591/17.06.2026